

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

Силабус навчальної дисципліни

ІСТОРІЯ АВСТРІЙСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (XII-XXI ст.)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма
«Німецька мова і література, англійська мова, переклад»

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.043 Германські мови та літератури
(переклад включно) (перша – німецька)

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ - 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія австрійської літератури (XII-XXI ст.)
Викладач (-і)	Монолатій Тетяна Петрівна
Контактний телефон викладача	0508875634
Е-mail викладача	tetiana.monolatii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 15:00
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Історія австрійської літератури (XII-XXI ст.)» спрямований на забезпечення здобувачів освіти знаннями з історії австрійської літератури, обов'язковими для розуміння своєрідності австрійського літературного процесу від XII до XXI століття, його основних характеристик, закономірностей та художніх новацій, роль фольклору в розвитку австрійської літератури. Курс поєднує контекстуальні, історико-літературні та літературно-критичні аспекти вивчення австрійської літератури, надає чітке уявлення про провідні літературні напрями та течії, жанрову систему і жанрові модифікації в межах кожного літературного роду. Курс зорієнтований на вивчення найвагоміших художніх напрямів, течій, літературних феноменів у австрійській літературі, найвпливовіших постатей та творів, а також вплив фольклору на її формування і розвиток.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Дисципліна має на меті сформувати у здобувачів освіти цілісне уявлення про австрійський літературний процес, закономірності розвитку літератури. Розвинути навички критичного мислення, ведення дискусій; вміння аналізувати художній твір із застосуванням класичних та новітніх методів літературознавчого аналізу, здійснювати аналіз функціонування фольклорних елементів у художніх творах, а також особливостей їх перекладу. Поглибити знання термінологічного апарату іноземною мовою. Розвинути навички літературознавчого наукового аналізу.</p>	
4. Програмні компетентності	
<p>Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність бути критичним і самокритичним. • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. • Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. • Здатність працювати в команді та автономно. • Здатність спілкуватися двома іноземними мовами. • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. • Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. <p>Фахові компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. • Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного та світового літературознавства. • Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/ мовленнєвого й 	

літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. Здатність використовувати знання німецької мови для аналізу емпіричного матеріалу, необхідного для здійснення наукових досліджень.			
5. Програмні результати навчання			
<ul style="list-style-type: none"> • Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній науці. • Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства. ПР8. Знати й розуміти загальні властивості австрійської літератури як мистецтва слова і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності. • Збирати та систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації). • Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. 			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		20	
семінарські заняття		10	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
3	035 Філологія	2	В
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		Кількість годин	
		лекції	заняття сам. роб.
Thema 1. Der Begriff der österreichischen Literatur. Was heißt Österreich? Österreichische Literaturforschung in der Welt.		2	4
Thema 2. Mittelalter und frühe Neuzeit. Geistliche und weltliche Literatur auf Lateinisch und auf Deutsch. Donauländischer Minnesang.		2	4
Thema 3. Geschichtsüberlieferung (Heldenlieder, Erzähllieder, Fürstenpreis) und lyrische Folklore. Heldenepos: „Das Nibelungenlied“, „Kudrun“. Der Stricker.		2	4
Thema 4. Geistliche Spiele. Oswald von Wolkenstein. Das humanistische Schultheater. Das Jesuitentheater. Catharina Regina von Greiffenberg. Abraham a Sancta Clara.		2	4
Thema 5. Aufklärung und Vormärz. Der Hanswurst. Johann Pezzls „Faustin oder das philosophische Jahrhundert“.		2	4
Thema 6. Biedermeier. Nikolaus Lenau, Franz Grillparzer. Johann Nepomuk Nestroy.		2	4
Thema 7. Realismus. Marie von Ebner-Eschenbach, Ferdinand von Saar, Peter Rosegger.		2	4
Thema 8. Wiener Moderne: Hugo von Hofmannsthal, Arthur Schnitzler, Rainer Maria Rilke.		2	4
Thema 9. Expressionismus: Georg Trakl. Franz Theodor Csokor.		2	4
Thema 10. Literatur der Zwischenkriegszeit: Stefan Zweig, Franz Werfel, Joseph Roth, Robert Musil, Hermann Broch.		4	8

Thema 11. Der literarische Wiederaufbau nach 1945. Paul Celan, Rose Ausländer. Die Wiener Gruppe. Christine Lavant.	2		4
Thema 12. Literatur ab den 1960er Jahren: Ingeborg Bachmann, Peter Handke, Thomas Bernhard.	2		4
Thema 13. Rückkehr zum Erzählen in den 1980er Jahren: Christoph Ransmayr, Friederike Mayröcker.		2	4
Thema 14. Die Zeit nach 1989: Elfride Jelinek, Thomas Glavinic, Daniel Kehlmann, Wolf Haas.	2		4
ЗАГАЛОМ:	20	10	60

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника та Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Поточний контроль з дисципліни «Історія австрійської літератури (XII-XXI ст.)» відбувається шляхом перевірки засвоєння студентами знань та умінь під час написання контрольної роботи та контролю індивідуальної та самостійної роботи.</p> <p>Контроль засвоєння знань та навичок, що базуються на лекційному матеріалі, здійснюється шляхом написання студентами контрольної роботи (у розгорнутій та/або тестовій формі). За опрацювання тем студент може отримати максимально 50 балів.</p> <p>Навики роботи з літературою, вміння аналізувати матеріали, робити висновки та узагальнення здобувачі освіти реалізують шляхом виконання індивідуальних робіт. Індивідуальна робота оцінюється максимально у 30 балів.</p> <p>Студентам також пропонується самостійне опрацювання джерел, які є знаковими для відповідної дисципліни. Контроль засвоєння відповідних знань здійснюється у тестовій формі та максимально оцінюється у 20 балів.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль знань.</p>
Вимоги до письмових робіт	Передбачено одне письмове підсумкове тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, яке охоплює від 30 до 50 завдань (максимальна кількість балів – 20).
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, пропуски занять без поважних причин, а також результати відпрацювання пропущених з поважних причин занять.
Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.

8. Політика навчальної дисципліни

Вибір навчальної дисципліни відбувається на основі [Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника права на вільний вибір освітніх компонент](#).

Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.

Академічна доброчесність:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування, виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування відповідно до [Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника](#).

Відвідування занять:

При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях (у тому числі на лекційних), пропуски та спізнення без поважної причини, що передбачено [Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#). Студенти мають можливість відпрацювати заняття, які було пропущено з поважних причин, а також отримати роз'яснення питань, з якими виникли труднощі у процесі підготовки до семінарських занять і письмових робіт, на консультаціях викладача щопонеділка о 15.00.

Навчання за індивідуальним графіком:

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного матеріалу самостійно з обов'язковим проходженням усіх тестувань в системі дистанційного навчання d-learn.pro та виконанням усіх завдань відповідно до індивідуального графіку навчання, складеного та погодженого з викладачем на початку семестру. Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються [Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Неформальна освіта:

Порядок перезарахування результатів неформальної освіти в межах курсу (наприклад, результати проходження курсів з лінгвістики на платформах Coursera, Udeму, наявність сертифікатів, котрі підтверджують проходження відповідних професійних курсів / тренінгів, тощо) регламентується [Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника](#).

Повторне вивчення дисципліни:

Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до [Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін \(кредитів ECTS\) в умовах ECTS](#) або відраховується з навчального закладу.

Наприкінці курсу студенти мають можливість надати відгуки та пропозиції щодо якості викладання дисципліни на сайті <http://www.d-learn.pnu.edu.ua>

9. Рекомендована література

Основна:

1. Гаврилів Т. Монархія, Галичина і поетонім Galicien у незавершеному романі "Книжка Франци" Інгеборг Бахманн / Українська мова в Галичині: історичний вимір. Львів: Ін-т українознавства ім. І.Крип'якевича НАН України, 2011. С. 258-266 .
2. Деркачова О., Ушневич С. Літературна казка Німеччини та Австрії. Навчально-

методичний посібник. Брустурів: Дискурсус, 2013. 216 с.

<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/1459>

3. Монолатій Т. Поетика повсякденності. Проза Йозефа Рота як інтертекст. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2015. 239 с.

4. Blumesberger S. Handbuch der österreichischen Kinder- und Jugendbuchautorinnen. Band 1: A–L. Wien: Böhlau Verlag, 2014. 620 S.

<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/33290/512194.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

5. Blumesberger S. Handbuch der österreichischen Kinder- und Jugendbuchautorinnen. Band 2: M–Z. Wien: Böhlau Verlag, 2014. 786 S.

<https://library.oapen.org/bitstream/handle/20.500.12657/36816/512195.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

6. Bombitz A. Von Bernhard bis Glavinic. Bruchlinien, Krisennarrativen und Weltbilder in der österreichischen Gegenwartsliteratur / Drynda J., Krauze-Olejniczak A., Piontek S. (Hg.) Zwischen Einflussangst und Einflusslust. Zur Auseinandersetzung mit der Tradition in der österreichischen Gegenwartsliteratur. Wien: Praesens Verlag, 2017, S. 127-140.

https://www.academia.edu/38360841/Von_Bernhard_bis_Glavinic_Bruchlinien_Krisennarrativen_und_Weltbilder_in_der_%C3%B6sterreichischen_Gegenwartsliteratur

7. Bushell A., Košťálová D. Von außen betrachtet. Österreich und die österreichische Literatur im Spiegel der Auslandsrezeption. Bern: Peter Lang, 2007. 156 S.

<https://books.google.com.ua/books?id=AFj98GyMohUC&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false>

8. Dippel A. Dichten und Denken in Österreich. Eine literarische Ethnographie. Wien: Turia + Kant, 2015. 320 S.

https://www.academia.edu/14647543/Dichten_und_Denken_in_%C3%96sterreich_Eine_literarische_Ethnographie

9. Fackelmann C., Krieglleder W. (Hg.). Literatur - Geschichte - Österreich. Probleme, Perspektiven und Bausteine einer österreichischen Literaturgeschichte. Thematische Festschrift zur Feier des 70. Geburtstages von Herbert Zeman. Wien–Berlin: LIT-Verlag, 2011. 656 S.

<https://d-nb.info/1132711061/34>

10. Kindler Kompakt: Österreichische Literatur der Gegenwart / ausgewählt von Hermann Korte. Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2016. 205 S.

https://books.google.com.ua/books?id=_TabDQAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk#v=onepage&q&f=false

11. Kucher P.-H., Bertschik J. „baustelle kultur“. Diskurslagen in der österreichischen Literatur 1918–1933/38. Bielefeld: Aisthesis, 2011. 495 S.

<https://www.aisthesis.de/WebRoot/Store20/Shops/63645342/MediaGallery/leseproben/9783895288371.pdf>

12. Schmidt-Dengler W. Jederzeit besuchsfähig: Über Heimito von Doderer. München: C.H.Beck, 2012. 320 S.

https://www.google.com.ua/books/edition/Jederzeit_besuchsf%C3%A4hig/C3Cp_97tGk4C?hl=uk&gbpv=1&dq=inauthor:%22Wendelin+Schmidt-Dengler%22&printsec=frontcover

Додаткова:

13. Австрійська читанка: Антологія австрійської літератури ХХ ст. Львів: Літопис, 2005. 366 с.

14. Волощук Є., Бігун Б. Доба «ізмів»: модернізм та авангардизм у західноєвропейській літературі першої половини ХХ століття. НАН України, Ін-т літератури ім. Т.Г. Шевченка. К.: Академперіодика, 2014. 324 с.

15. Волощук Є. В. Чарівна флейта модерну. Духовно-естетичні тенденції німецькомовної модерністської літератури ХХ ст. у ліриці Р.М.Рільке, прозі Т.Манна, драматургії М.Фріша: монографія. К.: Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2008. 528 с.

16. Гаврилів Т. Форма і фігура. Ідентичність у художньому просторі. Монографія. – Львів : ВНТЛКласика, 2009. – 480 с.
17. Гаврилів Т. Шкіц філософії сум'яття. Австрійська література у XIX і XX сторіччях. Львів: ВНТЛ-Класика, 2011. 354 с.
18. Зимомря І. Австрійська література: моделі реценції тексту. Монографія. ДрогобичТернопіль: Посвіт, 2009. 215 с.
19. Мізін К. І. Історія німецької літератури: від початків до сьогодення (коротко і з практ. частиною): Навчальний посібник для студентів-германістів (нім.). Вінниця: НОВА КНИГА, 2006. 336 с.
https://books.google.com.ua/books?id=wqERCgAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=uk&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
20. Рихло П. В. Поетика діалогу. Творчість Пауля Целана як інтертекст. Чернівці: Рута, 2005. 583 с.
21. Kaszyński S. H. Kurze Geschichte der österreichischen Literatur. Studien zur Germanistik, Skandinavistik und Übersetzungskultur, Volume 4. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2012. 312 S.
22. Kohl K., Robertson R. A History of Austrian Literature 1918-2000. Rochester, NY: Camden House, 2006. 336 p.
https://books.google.com.ua/books/about/A_History_of_Austrian_Literature_1918_20.html?id=Q_BD-rogiJkC&redir_esc=y
23. Zeman H. (Hg.). Literaturgeschichte Österreichs: von den Anfängen im Mittelalter bis zur Gegenwart. Unter Mitwirkung von Auer L., Backes M., Bauer W, Breuer D., Friedrich H., Kriegleder W., Trunz E., Wolf A. Freiburg im Breisgau: Rombach, 2014. 864 S.
24. Zeyringer K., Gollner H. Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650. Innsbruck: Studien-Verlag, 2012. 840 S.

Інформаційні ресурси:

1. <https://www.projekt-gutenberg.org/>
2. <https://www.stifterhaus.at/stichwoerter/donaulaendischer-minnesang>
3. <https://www.inst.at/trans/>
4. <https://www.ogl.at>
5. <https://folklore-europaea.org/>

Викладач _____Тетяна Монолатій